Lieta Nr.A42773209
A00557-01/34

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2010.gada 18.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Apšeniece,

piedaloties pieteicējai – *L.J.*,
atbildētājas – Jelgavas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Jelgavas Domes pārstāvei *N.D.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *L.J.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu par Jelgavas Domes Administratīvās komisijas 2009.gada 26.marta lēmuma Nr.D39-207/5 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 18.februārī *L.J.* (turpmāk – pieteicēja) sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AB051695 (turpmāk – protokols), kurā konstatēts, ka pieteicēja nesniedza ziņas Iedzīvotāju reģistram noteiktajā kārtībā un termiņā – nepaziņoja, ka viņai 2008.gada 17.septembrī izdota jauna Krievijas Federācijas pilsoņa pase, tādējādi izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 190.[11]pantā paredzēto pārkāpumu.

Ar Jelgavas Domes (turpmāk – atbildētāja) Administratīvās komisijas 2009.gada 26.marta lēmumu Nr.D39-207/5 (turpmāk – Lēmums) pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 190.[11]pantu un viņai uzlikts naudas sods Ls 100 apmērā.

Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] Par administratīvās lietas izskatīšanu pieteicējai paziņots, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz viņas dzīves vietu.

[1.2] Pieteicēja savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā nenoliedz, kas ir uzskatāms par atbildību mīkstinošu apstākli. Atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja 2009.gada 15.aprīlī vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[2.1] Pieteicēja nevarēja ierasties uz Administratīvās komisijas 2009.gada 26.marta sēdi, jo viņa aprūpēja dēlu, kuram bija astmas lēkme.

[2.2] Par jaunās pases saņemšanu pieteicēja samaksāja Ls 30. Pēc tam pieteicējai bija jāvēršas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, lai saņemtu jaunu uzturēšanās atļauju. Taču pieteicējas rīcībā nebija naudas līdzekļu Ls 15, lai samaksātu par šo pakalpojumu. Turklāt pieteicējai izsniegtā uzturēšanās atļauja bija derīga vēl vienu gadu.

[2.3] Pieteicēja atzīst, ka bija vērsusies Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē tikai pēc sociālā pabalsta saņemšanas, pārkāpjot likumā noteikto viena mēneša termiņu. Taču pieteicēja nedomāja, ka sods par šādu pārkāpumu būs tik liels.

Pieteicējas ģimenei ir trūcīgās ģimenes statuss, līdz ar to pieteicēja nevar samaksāt naudas sodu Ls 100 apmērā.

[3] 2009.gada 12.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Jelgavas pašvaldības administrācijas paskaidrojums, kurā norādīti Lēmumā minētie argumenti.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja.

Atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina, balstoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[6] Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Saskaņā ar LAPK 7.panta pirmo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. LAPK 272.pants noteic, ka institūcijai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

No minētajām tiesību normām izriet secinājums, ka personu var saukt pie administratīvās atbildības un piemērot administratīvo sodu tikai tad, ja viņas rīcībā ir konstatēts un pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

[7] Pieteicējai piemērots naudas sods Ls 100 apmērā par administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 190.^{11}pantā.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Saskaņā ar šā panta otro daļu pirmajā daļā minētos faktus, cita starp, konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu un ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības.

Tiesa lietā konstatē šādus pierādījumus.

[7.1] 2009.gada 18.februāra protokols *(lietas 18.lapa)*, kurā konstatēts, ka pieteicēja nav paziņojusi par sniegto ziņu izmaiņām. Tādējādi pieteicēja ir pārkāpusi Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu un Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumu Nr.813 „Uzturēšanās atļauju noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.813) *(šeit un turpmāk – redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma konstatēšanas brīdī)* 9.punktu, izdarot LAPK 190.^{11}pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Piezīmēs par protokola saturu amatpersona ir norādījusi, ka pieteicēja nesniedza ziņas Iedzīvotāju reģistram likumā noteiktajā kārtībā un termiņā – nepaziņoja, ka viņai 2008.gada 17.septembrī izdota jauna Krievijas Federācijas pilsoņa pase.

[7.2] Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Jelgavas pilsētas un rajona nodaļai adresētais pieteicējas paskaidrojums *(lietas 19.lapa)*, kurā viņa norāda, ka nebija naudas.

[8] Novērtējot [7] konstatētos pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kā arī vadoties pēc tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un taisnības principiem, tiesa atzīst, ka ar tiem nav pierādīts fakts, ka pieteicēja būtu izdarījusi administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 190.^{11}pantā.

[9] Saskaņā ar LAPK 190.^{11}pantu par uzturēšanās atļaujas saņemšanai sniegto ziņu izmaiņu nepaziņošanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņā – uzliek naudas sodu no simt līdz divsimt latiem.

Tiesa konstatē, ka LAPK 190.[11]pants ir blanketa tiesību norma. Attiecīgi tās piemērotājam ir jākonstatē kādas citas speciālās tiesību normas pārkāpums.

[9.1] Tiesas ieskatā vispirms ir jāpārbauda, vai LAPK 190.[11]pants paredz atbildību par protokolā norādītajiem pārkāpumiem, kas minēti Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā un Noteikumu Nr.813 9.punktā.

Atbilstoši Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktam ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja viņam ir derīgs ceļošanas dokuments. Vienlaikus likumdevējs uzskaita nosacījumus, kādiem jāizpildās, lai ceļošanas dokuments būtu derīgs.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējai 2008.gada 17.septembrī ir izdota jauna Krievijas Federācijas pilsoņa pase. Līdz ar to tiesa uzskata, ka nav pamata atzīt, ka protokola sastādīšanas brīdī pieteicēja būtu pārkāpusi Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, jo, ieceļojot un uzturoties Latvijas Republikā, viņai bija derīgs ceļošanas dokuments – pase.

Savukārt Noteikumu Nr.813 9.punkts noteic, ka ārzemnieks, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja, ceļošanas dokumentu jaunas uzturēšanās atļaujas saņemšanai iesniedz pārvaldē ne vēlāk kā 30 dienas pēc šī dokumenta saņemšanas, ja iepriekšējā ceļošanas dokumenta vietā ir saņemts jauns.

Kaut arī pieteicēja atzīst, ka 30 dienu laikā pēc jaunās pases saņemšanas nav to iesniegusi Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei jaunas uzturēšanās atļaujas saņemšanai, tādējādi pārkāpjot Noteikumu Nr.813 9.punktā noteikto kārtību, tiesa uzskata, ka LAPK 190.[11]pants neparedz atbildību par šādu pārkāpumu.

[9.2] LAPK 190.[11]pants noteic atbildību par uzturēšanās atļaujas saņemšanai sniegto ziņu izmaiņu nepaziņošanu noteiktajā kārtībā un termiņā. Speciālā norma, kura noteic kārtību un termiņu, kā ārzemniekam jāinformē Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde par izmaiņām uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai sniegtajās ziņās, ir Imigrācijas likuma 39.panta otrā daļa. Saskaņā ar šo tiesību normu ārzemniekam attiecīgais pienākums jāizpilda rakstveidā triju darbdienu laikā.

Tā kā Noteikumu Nr.813 90.punkts paredz, ka ārzemnieku reģistrā par ārzemniekiem, kuri ir pieprasījuši vai saņēmuši uzturēšanās atļauju, cita starp, iekļaujama arī informācija par ārzemnieka ceļošanas dokumenta tipu, sēriju, numuru, izdošanas datumu un vietu, tiesa atzīst, ka pases dati ir ziņas, par kuru izmaiņām pieteicējai bija pienākums informēt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi Imigrācijas likuma 39.panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā. Tiesa atzīst un lietā arī nav strīda, ka pieteicēja šo pienākumu neizpildīja. Taču amatpersona, sastādot protokolu, nav pareizi konstatējusi speciālo tiesību normu, kuru pieteicēja ir pārkāpusi. Līdz ar to tiesa secina, ka galvenais pierādījums administratīvā pārkāpuma lietā – protokols, kā arī Lēmums ir nepilnīgi, jo nesatur pārkāpto tiesību normu uzskaitījumu. Norādītie Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkta un Noteikumu Nr.813 9.punkta pārkāpumi nav uzskatāmi par pamatojumu pieteicējas saukšanai pie atbildības saskaņā ar LAPK 190.[11]pantu.

Kaut arī protokola piezīmēs un Lēmumā ir norādīta pārkāpuma būtība, taču atbilstošā tiesību normu, kas ir pārkāpta, nav norādīta. Arī LAPK 248.panta pirmā daļa noteic, ka protokolā par administratīvo pārkāpumu, cita starp, norāda administratīvā pārkāpuma būtību, normatīvo aktu un normu, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu. Tiesas ieskatā konkrētā normatīvā akta, kas reglamentē uzturēšanās atļaujas saņemšanai sniegto ziņu paziņošanas kārtību un termiņu, norādīšana ir nepieciešama un būtiska administratīvā pārkāpuma, atbildība par kuru paredzēta LAPK 190.[11]pantā, sastāva objektīvās puses pazīme.

No administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja ir saukta pie administratīvās atbildības, atbildētājai nekonstatējot tiesību normas, kuras pieteicēja būtu pārkāpusi. Līdz ar to tiesa secina, ka, pieņemot Lēmumu, atbildētāja nav konstatējusi visu administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmju esamību.

[10] LAPK 239.panta 1.punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tā kā tiesa [9] atzina, ka pieteicējas izdarītajā administratīvajā pārkāpumā iztrūkst administratīvā pārkāpuma objektīvās puses pazīmes, tiesa atzīst, ka Lēmums nav tiesisks administratīvais akts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

pilnībā apmierināt *L.J.* pieteikumu.

Atcelt ar tā pieņemšanas dienu Jelgavas Domes Administratīvās komisijas 2009.gada 26.marta lēmumu Nr.D39-207/5 un izbeigt lietu par *L.J.* saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 190.^{11}pantu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese L.Apšeniece